

Психосоматична медицина та загальна практика

Т. 2, № 1: e020120

УДК: 612.821:616-057.36:159.98

Аналіз доцільності використання особистісного тесту FPI для виявлення працівників поліції зі зниженим рівнем нервово-психічної стійкості

Омельянович В.¹

¹ Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, Київ, Україна

Анотація

Актуальність. Психолого-психіатричний супровід трудової діяльності працівників правоохоронних органів є невід'ємною складовою ефективного й професійного функціонування транспортної системи. Вдосконалення цієї роботи є неможливим без підвищення ефективності психологічного відбору кандидатів на службу в поліції.

Методи та матеріали. Методами дослідження виступали особистісні опитувальники «Freiburg Personality Inventory» (FPI) – варіант «В» (J. Fahrenberg, R. Hampel, H. Selg) та «Minnesota Multiphasic Personality Inventory» – MMPI, (S. R. Hathaway & J. C. McKinley). Досліджувана група - 158 респондентів: 79,1% (125 чіл.) чоловіків і 20,9% (33 чіл.) жінок. Для аналізу отриманих результатів використовувалися методи описової статистики, частотного аналізу й рангової кореляції Kendell.

Результати. Особливої уваги заслуговує той факт, що хоча при порівнянні показників діагностичних шкал методик FPI і MMPI цілком логічно було б очікувати присутності кореляційних зв'язків між показниками шкал, аналогічних за своєю діагностичною спрямованістю, таких кореляційних зв'язків ні в межах чоловічого, ні жіночого гендерів знайдено не було ($\tau\text{-}b \leq 0,17$; $p \geq 0,06$). Цей досить неочікуваний, факт, а також відсутність системності й гендерної універсальності виявлених кореляційних зв'язків між показниками методик FPI і MMPI, указують на досить серйозну змістовну різноманітність цих психологічних тестів.

Висновок. Результати проведеного аналізу не дають можливості обґрунтовано рекомендувати тест FPI для широкого використання в практичній діяльності по професійному відборі працівників залізничного транспорту.

Ключові слова: особистісні тести, нейропсихологічна стабільність, психологічний відбір, поліція, особистість, MMPI, Фрайбург, FPI

1 Актуальність

Психолого-психіатричне забезпечення службової діяльності в органах внутрішніх справ є невід'ємною складовою ефективного та професійного функціонування правоохоронної системи України. В часи тривалої соціальної кризи, постійної ротації персоналу поліції та безпрецедентного впливу на нього різноманітних психотравмуючих факторів, своєчасне виявлення осіб з підвищеним рівнем нервово-психічної нестійкості, схильності до агресивної, брутальної поведінки стає не тільки завданням психопрофілактики, а і важливим соціальним завданням – недопущення до владних повноважень та володіння зброєю осіб, які за своїми психологічними особливостями можуть завдати суспільству значно більше шкоди, ніж користі.

Постійного вдосконалення психодіагностичної роботи по виявленню не тільки осіб, які страждають на розлади психіки та поведінки, але й працівників поліції з нервово-психічною нестійкістю, схильністю до агресії та інших девіантних форм поведінки, вимагає ціла низка відомчих документів, таких як «Програма психопрофілактичної роботи з особовим складом органів та підрозділів внутрішніх справ України», «Концепція розвитку і вдосконалення медико-психологічної реабілітації в системі МВС України та програма заходів з її реалізації» та ін.. Безперечно, проведення цієї роботи неможливо без розширення асортименту експериментально-психологічних методик, які могли б бути використані під час проведення психолого-психіатричних оглядів працівників органів внутрішніх справ у відомчих психолого-психіатричних закладах.

Таким чином, метою даного дослідження було проведення аналізу доцільності використання Фрайбургського особистісного опитувальника (FPI) при проведенні медико-психологічного обстеження працівників поліції, які проходять огляд військово-лікарської комісії чи обов'язковий періодичний психіатричний огляд у відомчих лікувально-профілактичних закладах системи МВС. З метою досягнення вказаної мети, в якості дослідницьких завдань виступало: проведення гендерно-специфічного експериментально-психологічного обстеження працівників органів внутрішніх справ з використанням тесту (FPI); проведення гендерно-специфічного експериментально-психологічного обстеження працівників органів внутрішніх справ

з використанням Мінесотського мультифакторного особистісного опитувальника (MMPI), який на протязі тривалого періоду використовується в системі МВС та зарекомендував себе як високоефективний метод дослідження особистості; математично-статистичний аналіз отриманих результатів та формулювання висновків щодо доцільності використання тесту FPI в системі МВС України.

2 Методи та матеріали

Методикою, доцільність використання якої вивчалася при проведенні даного дослідження є Фрайбургський особистісний опитувальник (FPI) – варіант «В», який був розроблений у 1963 р. вченими Гамбургського університету І. Фаренбергом, Х. Зарг, Р. Г. Гампелом та адаптований в Ст.-Петербурзькому університеті Криловим О.О. і Ронгинською Т.І.[1]. Опитувальник призначений для діагностики станів та особливостей особистості, які мають особливе значення для процесу соціальної адаптації та регуляції поведінки. Опитувальник дозволяє діагностувати невротичні порушення в емоційній сфері (III шкала - рівень депресивності, як показник зниженого настрою; VIII шкала - рівень сором'язливості як показник наявності/відсутності тривожності, скутості, непевності; XI шкала - рівень емоційної лабільності як показник частих коливань настрою), у когнітивній сфері (V шкала - рівень товариськості як показник соціальної активності); у поведінковій сфері (II шкала - рівень спонтанної агресивності як поведінки, що характеризується імпульсивністю, захисною реакцією на дії й судження оточуючих; VII шкала - рівень реактивної агресивності як поведінки, що характеризується агресивним відношенням до соціального оточення й вираженням прагнення до домінування; IV шкала - рівень дратівливості як показник афективного реагування на оточуючих і/або ситуацію); в соматовегетативній сфері (I шкала - рівень невротичності як показник порушення невротичного кола більшою мірою по астеничному типу з вегетативними й можливими психосоматичними порушеннями); а також дослідити вираженість екстраверсії-інтроверсії (X шкала), чоловічих-жіночих характерологічних особливостей (XII шкала) та рівень самокритичності (IX шкала).

До низьких показників шкал віднесені ті, що оціню-

ються в діапазоні від 1 до 3 балів, до середніх – від 4 до 6 балів, а до високих – від 7 до 9 балів. Важливою особливістю опитувальника є те, що результати IX шкали, хоча і мають значення для оцінювання загальної достовірності відповідей, все ж таки не можуть класифікуватися як показники класичної шкали «достовірності-недостовірності» опитувальника.

Приймаючи до уваги те, що вивчення валідності тесту FPI проводилось його авторами шляхом порівняння з іншими «особистісними» методиками, у тому числі і з тестом MMPI, другим психологічним тестом, який використовувався в даному дослідженні став Мінесотський багатофакторний особистісний опитувальник (MMPI), який був розроблений у 1941 р. Hathaway S. R. & McKinley J. C., після чого неодноразово вдосконалювався та був адаптований Ф. Б. Березіним, М. П. Мірошниковим, Р. Б. Рожанцем у 1976 р.[2]. Особливо важливим уявляється те, що методика MMPI протягом останніх трьох десятиліть успішно використовується в якості обов'язкової психодіагностичної методики в рамках роботи військово-лікарських комісій МВС України.

Опитувальник містить в собі шкалу іпохондрії (1), депресії (2), конверсії (3), асоціальної психопатії (4), маскуліності-фемінності (5), паранойяльності (6), психастенії (7), шизоїдності (8), гіпоманії (9) та соціальної інтраверсії (0). Крім того, опитувальник містить також три «оціночні» шкали (L, F, K), які були введені з метою оцінки достовірності обстеження, хоча вони також використовуються і в загальній інтерпретації «профілю» MMPI. На відміну від FPI, інтерпретація результатів проводиться не за окремими шкалами, а усього графічного «профілю» інтегрально.

Для статистичного опрацювання отриманих результатів використовувались методи описової статистики, частотного аналізу та рангової кореляції Кендалла[3].

Досліджувана група складалась шляхом випадкового вибору з 158 працівників органів та підрозділів поліції МВС України у віці від 18 до 51 року, з яких 79,1% (125 осіб) були представниками чоловічого гендеру, а 20,9% (33 осіб) – жіночого гендеру. Усі респонденти по службі характеризувалися позитивно, за психіатричною допомогою ніколи не зверталися, інформації про епізоди відхилень від загальноприйнятих форм поведінки зафіксовано не було.

3 Результати

В результаті проведеного дослідження було встановлено, що чоловічий гендер досліджуваної групи складався із осіб, які представляли найбільш чисельні професійні групи (табл. 1): поліціанти патрульної служби, дільничні інспектори, бійці спецпідрозділів та ін. Жіночий гендер був складений із слідчих, працівників інших неоперативних служб, оперуповноважених, поліціантів патрульної служби та працівників керівної ланки. Таким чином, досліджувану групу уявляється можливим вважати репрезентативною як в гендерному, так і в професійному аспектах.

Відносно контингенту, який пройшов обстеження, нажалі не було можливості отримати об'єктивні анамнестичні дані про якісь прояви нервово-психічної нестійкості під час несення служби чи у побуті, що унеможливило виділення, специфічної для співробітників поліції, «групи підвищеного ризику» та обґрунтувати конкретні діапазони показників шкал методики, які могли б бути використані у подальшому в якості діагностичних маркерів.

В результаті обстеження респондентів з використанням методики FPI були отримані наступні дані. Середні показники діагностичних шкал (табл. 2) свідчать про те, що як представники чоловічого, так і жіночого гендеру, мали низькі показники I, II, III, IV, VIII та XI шкал методики FPI; середні показники VII та X шкал; високі показники V, VI, IX та XII шкал.

При проведенні частотного аналізу результатів обстеження з використанням методики FPI (табл. 3) зазначені особливості були повністю підтверджені.

Подальший аналіз результатів використання методики FPI проводився шляхом обчислення коефіцієнту τ -b Кендалла (табл. 4) показників зазначеної методики та тесту MMPI (тестування з використанням зазначених методик проводилось одночасно).

За результатами проведеного аналізу були виявлені, хоча і не виражені, але статистично значущі негативні кореляційні зв'язки (τ -b $\geq -0,14$; $p \leq 0,038$) між показниками шкали іпохондрії MMPI та відкритості FPI, шкалою депресії та шкалами відкритості та реактивної агресивності; шкалою конверсійної істерії та шкалами депресивності і реактивної агресивності; шкалою паранойяльності та шкалами спонтанної агресивності,

Табл. 1: Розподіл представників чоловічого гендеру працівників поліції за професійними категоріями

гендер	чоловіки		жінки	
категорія	N*	%	N*	%
патрульна служба	24	19,2	12	36,4
дільничні інспектори	17	13,6	-	-
бійці спецпідрозділів	10	8	-	-
працівники неоперативних служб	22	17,6	7	21,2
керівники органів внутрішніх справ	12	9,6	1	3,03
експерти-криміналісти	4	3,2	-	-
оперуповноважені та їх помічники	18	14,4	4	12,1
працівники ПЦО МВДСО	10	8	-	-
слідчі	8	6,4	9	27,3

* N – тут і далі абсолютна кількість респондентів.

Табл. 2: Показники описової статистики результатів методики FPI

шкали		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
чоловіки	Середнє	1,4	3,6	1,7	2,9	7,1	6,9	5,1	2,3	6,6	5,8	2,4	6,9
	Мода	1	3	1	1	8	9	5	1	8	4	2	8
	Мінімум	1	1	1	1	3	2	1	1	1	3	1	3
	Максимум	7	9	8	8	9	9	9	6	9	9	8	9
жінки	Середнє	1,2	3,5	1,4	2,5	6,8	6,8	4,7	1,7	5,7	5,3	2,1	6,7
	Мода	1	3	1	1	8	9	4	1	5	4	2	8
	Мінімум	1	1	1	1	4	2	1	1	2	2	1	3
	Максимум	5	7	3	5	9	9	8	7	8	9	4	9

відкритості та емоційної лабільності; шкали соціальної інтроверсії та показниками шкал товариськості та відкритості. Позитивний кореляційний зв'язок ($\tau-b \geq 0,139$; $p \leq 0,037$) було знайдено між показниками шкали гіпоманії MMPI та шкалою відкритості, а також між шкалою соціальної інтроверсії та шкалою сором'язливості.

При проведенні обчислення коефіцієнту $\tau-b$ Кендалла (табл. 5) показників методик FPI та MMPI представників жіночого гендеру працівників ОВС також були отримані дані, які свідчать про окремі кореляційні зв'язки між, хоча структура цих зв'язків помітно відрізняється від такої у представників чоловічого гендеру. Статистично значущі негативні кореляційні зв'язки ($\tau-b \geq -0,29$; $p \leq 0,03$) мали місце між показниками шкали іпохондрії MMPI та шкали маскулінності-фемінності FPI, шкали де-

пресії та шкали спонтанної агресивності, шкали конверсійної істерії та маскулінності-фемінності, психастенії та спонтанної агресивності, шизоїдності та маскулінності-фемінності, соціальної інтроверсії та дратівливості. Як і у представників чоловічого гендеру, у жінок відмічався значущий позитивний кореляційний зв'язок між показниками шкали гіпоманії MMPI та шкали відкритості FPI ($\tau-b=0,461$; $p < 0,001$), але, на відміну від чоловіків, у них також мали місце позитивні кореляції між показниками шкал іпохондрії та сором'язливості та між показниками шкал соціальної інтроверсії та товариськості ($\tau-b \geq 0,26$; $p \leq 0,05$).

Безперечно, основна цінність результатів, як методики MMPI, так і тесту FPI, полягає в комплексній оцінці показників цих методик, їх здатності дати загальну ха-

рактеристику особистості індивіда. Разом з тим слід підкреслити, що з викладеного вище аналізу на себе особливу увагу те, що хоча при порівнянні показників діагностичних шкал методик FPI та MMPI цілком логічно було б очікувати присутність зв'язків між показниками шкали невротичності FPI та шкал «невротичної тріади» MMPI; шкал агресивності та дратівливості FPI і шкали психопатії MMPI; шкали депресивності FPI та шкали депресії MMPI; шкали маскулінності-фемінності FPI та аналогічної шкали MMPI; шкали відкритості FPI та шкали соціальної інтроверсії MMPI, таких кореляційних зв'язків а ні в межах чоловічого, а ні жіночого гендерів знайдено не було ($\tau\text{-}b \leq 0,17$; $p \geq 0,06$).

Цей досить неочікуваний, факт, а також відсутність системності та гендерної універсальності виявлених кореляційних зв'язків між показниками методик FPI та MMPI, вказують на досить серйозну змістовну різноманітність цих психологічних тестів (можливо внаслідок того, що їх автори стояли на декілька різних теоретичних позиціях) та на сумнівну ефективність їх спільного використання, тим більш введення використання FPI на заміну методики MMPI.

4 Висновки

Підводячи загальні висновки за результатами викладених результатів дослідження, слід зазначити, що хоча методика FPI вже давно і досить широко використовується у практичній та науковій діяльності, як в Україні, так і за кордоном, пройшовши таким чином «випробування часом», вона не дає такого великого матеріалу для формування психологічного портрету особистості, як MMPI і, що найважливіше, на відміну від MMPI, не має надійного захисту від дисимулятивних, симулятивних чи аграваційних тенденцій, які часто мають місце у пацієнтів, зацікавлених у соціальних наслідках психологічного обстеження, а саме до цієї категорії пацієнтів, безперечно, відносяться працівники поліції, які проходять огляди відомчих психолого-психіатричних підрозділах з будь-якої причини.

Таким чином, хоча проведена апробація тесту FPI внаслідок об'єктивних причин не включала в себе розрахунок психометричних характеристик тесту, проведений аналіз не дає можливості обґрунтовано рекомендувати зазначену методику до широкого впровадження в

практичну діяльність відомчих психіатричних установ МВС України.

Література

- [1] Рогов Е. И. Настольная книга практического психолога / Е. И. Рогов. - Москва: Гуманит. изд. центр Владос, 1999.
- [2] Березин Ф. Б. Методика многостороннего исследования личности / Ф. Б. Березин. - Москва: Медицина, 1976.
- [3] Харченко М. А. Корреляционный анализ: учебное пособие / М. А. Харченко. - Воронеж: ВГУ, 2008.

Табл. 3: Результати частотного аналізу показників методики FPI

гендер	бали	шкали	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Чоловіки	1	N	111	24	90	49	-	-	6	68	1	-	23	-
		%	89	19	72	39	-	-	4,8	54	0,8	-	18	-
	2	N	-	1	-	-	-	2	-	1	2	-	46	-
		%	-	0,8	-	-	-	1,6	-	0,8	1,6	-	37	-
	3	N	-	35	24	33	4	2	20	35	7	6	40	-
		%	-	28	19	26	3,2	1,6	16	28	5,6	4,8	32	-
	4	N	10	33	9	24	1	6	21	-	4	37	13	1
		%	8	26	7,2	19	0,8	4,8	17	-	3,2	30	10	0,8
	5	N	1	22	-	4	16	14	23	14	33	16	2	11
		%	0,8	18	-	3,2	13	11	18	11	26	13	1,6	8,8
	6	N	2	1	1	12	19	26	22	7	1	25	-	18
		%	1,6	0,8	0,8	9,6	15	21	18	5,6	0,8	20	-	14
	7	N	1	4	-	2	27	22	19	-	22	2	-	23
		%	0,8	3,2	-	1,6	22	18	15	-	18	1,6	-	18
	8	N	-	4	1	1	29	25	13	-	43	37	1	60
		%	-	3,2	0,8	0,8	23	20	10	-	34	30	0,8	48
	9	N	-	1	-	-	29	28	1	-	12	2	-	11
		%	-	0,8	-	-	23	22	0,8	-	9,6	1,6	-	8,8
Жінки	1	N	31	6	25	16	-	-	3	26	-	-	5	1
		%	94	18	76	48	-	-	9,1	79	-	-	15	3
	2	N	-	-	-	-	-	1	-	-	3	1	20	1
		%	-	-	-	-	-	3	-	-	9,1	3	61	3
	3	N	-	10	8	5	-	1	6	3	1	1	7	7
		%	-	30	24	15	-	3	18	9,1	3	3	21	21
	4	N	1	7	-	7	2	-	8	-	2	12	1	7
		%	3	21	-	21	6,1	-	24	-	6,1	36	3	21
	5	N	1	8	-	5	6	4	4	3	11	3	-	-
		%	3	24	-	15	18	12	12	9,1	33	9,1	-	-
	6	N	-	-	-	-	7	8	4	-	-	11	-	-
		%	-	-	-	-	21	24	12	-	-	33	-	-
	7	N	-	2	-	-	3	7	4	1	9	-	-	-
		%	-	6,1	-	-	9,1	21	12	3	27	-	-	-
	8	N	-	-	-	-	9	3	4	-	7	4	-	13
		%	-	-	-	-	27	9,1	12	-	21	12	-	39
	9	N	-	-	-	-	6	9	-	-	-	1	-	4
		%	-	-	-	-	18	27	-	-	-	3	-	12

Табл. 4: Результати ви числення коефіцієнту τ -b Кендалла показників методик FPI та MMPI представників чоловічого гендеру працівників ОВС

шкала		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
L	τ -b	0,06	-0,14	0,065	0,024	0,06	-0,01	-0,07	0,081	-0,35	-0,09	0,02	-0,15
	p	0,46	0,03	0,386	0,734	0,33	0,77	0,271	0,264	3E-07	0,18	0,73	0,03
F	τ -b	0,02	0,03	0,142	0,077	0,01	-0,03	-0,08	0,093	-0,09	0,06	0,03	-0,12
	p	0,75	0,63	0,056	0,27	0,86	0,63	0,241	0,199	0,198	0,39	0,67	0,1
K	τ -b	-0,01	-0,05	0,051	-0,02	-0,05	0,01	-0,09	0,028	-0,1	0,03	0,03	-0,04
	p	0,84	0,43	0,489	0,818	0,5	0,8	0,193	0,701	0,158	0,64	0,68	0,53
1	τ -b	0,06	-0,03	0,016	0,043	0,04	-0,01	0,046	-0,04	-0,14	0,03	0,09	-0,09
	p	0,43	0,62	0,831	0,548	0,5	0,81	0,5	0,562	0,042	0,69	0,24	0,19
2	τ -b	0,06	-0,07	0,088	-0,07	-0,03	-0,07	-0,15	0,11	-0,22	-0,07	-0,02	-0,1
	p	0,45	0,3	0,234	0,31	0,67	0,29	0,024	0,125	0,002	0,33	0,78	0,17
3	τ -b	-0,13	-0,1	-0,171	-0,12	0,03	-0,04	-0,2	-0,09	-0,03	-0,08	0,01	-0,17
	p	0,07	0,11	0,02	0,073	0,66	0,48	0,004	0,222	0,652	0,26	0,88	0,02
4	τ -b	-0,04	-0,01	-0,082	0,001	-0,01	-0,04	0,042	0,073	-0,03	-0,02	-0,02	0,09
	p	0,59	0,98	0,275	0,989	0,9	0,55	0,534	0,318	0,648	0,82	0,73	0,22
5	τ -b	-0,07	0,03	0,021	0,002	0,04	-0,04	-0,1	0,089	-0,01	-0,01	0,04	-0,14
	p	0,36	0,6	0,773	0,982	0,52	0,49	0,122	0,212	0,884	0,93	0,58	0,06
6	τ -b	-0,06	-0,19	-0,119	-0,1	0,05	0,05	-0,07	-0,14	-0,14	-0,01	-0,15	-0,02
	p	0,44	0,005	0,108	0,149	0,45	0,44	0,285	0,049	0,038	0,87	0,03	0,81
7	τ -b	0,02	-0,01	-0,017	-0,03	0,04	-0,02	-0,11	0,021	-0,08	-0,02	-0,02	-0,03
	p	0,81	0,93	0,816	0,645	0,48	0,74	0,09	0,771	0,225	0,75	0,83	0,63
8	τ -b	-0,01	-0,08	-0,083	-0,07	0,05	0,01	-0,03	0,017	-0,1	-0,03	-0,02	-0,09
	p	0,89	0,21	0,26	0,342	0,44	0,87	0,607	0,818	0,132	0,65	0,81	0,21
9	τ -b	-0,04	-0,03	-0,087	0,098	0,12	-0,01	0,139	0,013	0,09	-0,04	0,07	0,12
	p	0,61	0,62	0,237	0,158	0,06	0,99	0,037	0,86	0,187	0,55	0,34	0,08
0	τ -b	0,06	0,05	-6E-04	0,047	-0,2	-0,14	-0,14	0,23	-0,1	-0,07	0,07	-0,17
	p	0,44	0,42	0,993	0,5	0,003	0,03	0,034	0,001	0,132	0,32	0,29	0,01

Табл. 5: Результати ви числення коефіцієнту τ -b Кендалла показників методик FPI та MMPI представників жіночого гендеру працівників ОВС

шкала		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
L	τ -b	0,11	-0,3	-0,29	0,23	-0,04	0,04	0,15	-0,04	0,027	0,01	0,03	-0,01
	p	0,47	0,03	0,06	0,1	0,79	0,79	0,25	0,79	0,846	0,99	0,83	0,93
F	τ -b	-0,16	-0,01	-0,07	-0,15	0,12	0,12	-0,06	0,09	-0,32	-0,13	-0,02	-0,09
	p	0,3	0,92	0,67	0,29	0,37	0,4	0,65	0,55	0,022	0,37	0,87	0,54
K	τ -b	0,18	-0,06	0,06	0,08	-0,08	-0,15	-0,04	0,3	-0,19	-0,06	0,14	-0,37
	p	0,24	0,64	0,69	0,58	0,54	0,26	0,75	0,04	0,163	0,66	0,32	0,01
1	τ -b	0,13	-0,17	0,1	-0,09	0,03	-0,04	-0,14	0,31	-0,2	-0,06	0,03	-0,31
	p	0,36	0,2	0,49	0,54	0,85	0,79	0,29	0,03	0,133	0,66	0,84	0,03
2	τ -b	-0,04	-0,29	-0,18	-0,2	0,1	0,25	-0,11	-0,09	-0,22	-0,11	-0,2	-0,17
	p	0,76	0,03	0,22	0,15	0,44	0,07	0,41	0,54	0,113	0,43	0,17	0,22
3	τ -b	-0,03	-0,08	0,07	-0,2	0,08	-0,09	-0,18	0,17	-0,25	-0,09	0,23	-0,3
	p	0,82	0,57	0,66	0,16	0,53	0,48	0,17	0,25	0,066	0,51	0,11	0,03
4	τ -b	0,09	0,07	0,18	-0,12	-0,01	-0,05	-0,17	0,26	-0,05	0,01	0,2	-0,26
	p	0,54	0,58	0,24	0,37	0,99	0,74	0,2	0,08	0,734	0,96	0,17	0,06
5	τ -b	-0,25	0,06	0,04	-0,14	0,07	-0,19	-0,2	-0,07	0,046	0,06	0,05	-0,1
	p	0,1	0,66	0,8	0,32	0,59	0,15	0,14	0,63	0,735	0,66	0,71	0,44
6	τ -b	-0,12	0,23	0,07	-0,05	0,07	-0,2	0,02	0,08	0,169	0,11	0,21	-0,11
	p	0,42	0,09	0,66	0,7	0,62	0,15	0,89	0,57	0,223	0,42	0,14	0,44
7	τ -b	0,05	-0,34	0,05	-0,2	-0,01	0,07	-0,16	0,06	-0,11	-0,16	0,01	-0,26
	p	0,73	0,01	0,72	0,14	0,94	0,59	0,22	0,69	0,409	0,26	0,9	0,06
8	τ -b	-0,06	-0,15	0,11	-0,26	0,06	-0,05	-0,26	0,24	-0,24	-0,09	0,16	-0,32
	p	0,68	0,27	0,45	0,06	0,64	0,7	0,05	0,1	0,075	0,5	0,27	0,02
9	τ -b	0,03	0,14	-0,09	0,08	-0,04	0,11	0,13	-0,21	0,461	0,1	-0,07	0,23
	p	0,85	0,3	0,54	0,59	0,77	0,42	0,33	0,14	8E-04	0,48	0,6	0,09
0	τ -b	-0,2	-0,12	-0,22	-0,35	0,26	0,14	-0,07	-0,17	-0,22	-0,15	-0,05	0,05
	p	0,19	0,38	0,13	0,01	0,05	0,31	0,57	0,23	0,106	0,27	0,75	0,72

Freiburg Personality Inventory for assessment of the police officers

Omelyanovich V. ¹

¹Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education

Abstract

Background. Psychological and psychiatric work activity support of law enforcement officers is a basic component for the efficient functioning of the internal affairs institutions. Improvement of this work is impossible without increasing the effectiveness of the personnel psychological selection.

Methods. Research methods included "Freiburg Personality Inventory" (FPI) - Option «B» and «Minnesota Multiphasic Personality Inventory» – MMPI. The study group comprised of 158 respondents: 79,1 % (n=125) were men and 20,9% (n=33) - women. To analyze the results obtained, we used the methods of descriptive statistics, frequency analysis, and Kendell rank correlation.

Results. Particular attention should be paid to the fact, that it would be logical to expect the presence of correlations between FPI and MMPI scales, similar in their diagnostic orientation. But such correlations were found neither for the male or female gender ($\tau\text{-}b \leq 0,17; p \geq 0,06$). This unexpected discovery, as well as the lack of systematic and gender-wide universality between the FPI and MMPI scores, are pointing to a rather serious content heterogeneity between these psychological tests.

Conclusion. The results of the analysis do not provide an opportunity to recommend the wide usage of FPI questionnaire in practical activities for the professional selection of law enforcement officers.

Keywords: experimental psychological research, personality tests, neuropsychological stability, psychological selection, police, personality, MMPI, Freiburg, FPI